

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/143/2019
Identifikačné číslo spisu: 5112210865
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5112210865.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého V. E., narodeného X. G. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov X. E., bývajúcej v Ž., D. X a C. Z., bývajúceho v V. X. Y., E. F. X, zastúpeného JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., so sídlom v Žiline, Národná 17, o návrhu otca a matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9 P 134/2012, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. októbra 2017, sp. zn. 7 CoP 25/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. októbra 2017, sp. zn. 7 CoP 25/2017 odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 29. júna 2016, č. k. 9 P 134/2012-1362 vo výroku, ktorým bol maloletý V. zverený do osobnej starostlivosti matky a vo výroku o zastupovaní maloletého a spravovaní jeho majetku podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil ako vecne správny. Vo výroku o výživnom a úprave styku otca s maloletým podľa § 388 CSP zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého V. od 01.03.2012 do 31.12.2012 mesačne 98 eur, od 01.01.2013 do 31.10.2013 mesačne sumou 40 eur, od 01.11.2013 do 31.08.2015 mesačne sumou 70 eur, od 01.09.2015 do 30.11.2016 mesačne sumou 40 eur, od 01.12.2016 do budúca mesačne sumou 70 eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Zmeškané výživné za obdobie 01.10.2013 do 31.10.2017 vo výške 1 000 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur, splatných spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého dieťaťa pod následkom straty výhody splátok. Na základe vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie a doplneného dokazovania pred odvolacím súdom o nové listinné dôkazy, ktoré otec nemohol použiť pred súdom prvej inštancie mal odvolací súd za preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca takto stanovené výživné platiť.

2. Proti vyššie označenému rozsudku odvolacieho súdu podal otec maloletého (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Podľa dovolateľa odvolací súd nesprávne právne posúdil vec, keď pri vydaní napadnutého rozsudku vo výroku o výživnom dôsledne neprihliadol na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, ktorý v tejto súvislosti uviedol, že nevlastní žiadny majetok a jeho možnosti a schopnosti pri hľadaní vhodného zamestnania sú s poukazom na potvrdenie Sociálnej poisťovne zo dňa 23. októbra 2017 o poklese jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 75 %, výrazne limitujúce. Na základe uvedeného navrhol dovolaciemu súdu, aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby napadnutý rozsudok zmenil a zaviazal dovolateľa platením výživného vo výške 40 eur mesačne od 01.03.2012.

3. Matka maloletého vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolaciemu súdu dovolanie zamietnuť.

4. Kolízny opatrovník maloletého vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že súhlasí s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR bez nariadenia pojednávania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 CSP).

9. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musí byť splnená jednak podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a musia byť splnené aj predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 CSP.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu (nie o otázku skutkovú), hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

12. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

13. Po preskúmaní dovolania dospel dovolací súd k záveru, že hoci dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení veci v súvislosti so spôsobom určenia výživného a prípustnosť dovolania formálne odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nedefinoval však právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, pri ktorej riešení sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorú taktiež neoznačil. Pokiaľ ide o dovolateľom citované dve uznesenia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 5 Cdo 106/2010 a sp. zn. 2 MCdo 7/2009, dovolací súd konštatuje, že dovolateľ nimi poukázal iba na všeobecné požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska princípov spravodlivého procesu. Nijako nimi nepreukázal predpoklad prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Ak takáto konkretizácia uplatneného odvolacieho dôvodu chýba, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. Dovolateľ podľa názoru odvolacieho súdu v skutočnosti namietal, že odvolací súd pri vydaní napadnutého rozsudku vo výroku o výživnom nesprávne v jeho neprospech vyhodnotil vykonané dôkazy. Podľa už skôr prijatých právnych záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutiach sp. zn. 8 Cdo 50/2017, 3 Cdo 88/2017, 3 Cdo 87/2017, 3 Cdo 226/2017 určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva (napr. 8 Cdo 50/2017).

14. V tomto kontexte dovolací súd považuje za potrebné ďalej zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvej a druhej inštancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak, dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza.

15. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd dovolanie otca proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o výživnom odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

16. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.